

Λέγεται δὲ καὶ τὰ καύματα σφοδρὰ γίνεσθαι, τάχα μὲν τῶν 307.
σωμάτων ἀηδιζομένων, τάχα δὲ τῶν πεδίων, νηνεμούντων τότε,
ἢ καὶ τοῦ πάχους τοῦ ὄφεως ἐκπερικινομένου πλέον, καθάπερ
ἐν τοῖς γέφεσιν οἱ παρῆλμοι ποιοῦσιν. Λίτεας δὲ δοκεῖ τῶν πλεί-
στων ἔρξαι τῶν ταύτης βαρεύσαρων, ὁ πρὸς Φιλιππον πολεμή-
σας τὸν Ἀριάντου.

§. 19.

Μετὰ δὲ τὴν πρὸ τοῦ Βορυσθένους μῆσον, ἐξῆς πρὸς ἀν-
ισχοντα ἥδιου, ὁ πλοῦς ἐστιν ἐπὶ ἄκρων τὴν τοῦ Ἀχιλλείου Δρό-
μου, ψηλὸν μὲν χωρίου, καλούμενον δὲ ἄλσος, ἱερὸν Ἀχιλλέως.
Εἰτ' ὁ Ἀχιλλείος δρόμος, ἀλιτευής χερρόβονησος. Εἶτι γὰρ τανία
τις, ὃσου χιλίων σαδίων μῆκος ἐπὶ τὴν ἐω· πλάτος δὲ τὸ μέγιστον,
δυεῖν σαδίων ἐλάχιστον τεσσάρων πλέθρων διέχουσα τῆς ἑκατέ-
ρωθεν τοῦ αὐχένος ἡπείρου σαδίους ἐξήκοντα· ἀμμώδης, ὅμωρ
ἔχουσα ὄρυκτόν· κατὰ μέσην δὲ ὁ τοῦ ισθμοῦ αὐχὴν, ὃσου τετ-
ταράκοντα σαδίων τελευτὴ δὲ πρὸς ἄκρων, τὸν Ταμυράκην καλοῦ-
σιν, ἔχουσαν ὑφορμον, βλέποντα πρὸς τὴν ἡπείρον. Μετὸς δὲ ὁ
Καρκινίτης κόλπος, εὐμεγέθης, ἀνέχων πρὸς τὰς ἄκτους ὃσου
ἐπὶ χιλίους σαδίους, οἱ δὲ καὶ τριπλασίους φασί, μέχρι τοῦ μη-
χοῦ. . . καλοῦνται δὲ Τάφριοι. Τὸν δὲ κόλπον, καὶ Ταμυράκην
καλοῦσιν, ὅμωνύμως τῇ ἄκρᾳ.

Κ Ε Φ. Δ.

§. 1.

ἘΝΤΑῦΘΑ δὲ ἐστὶν ὁ ισθμὸς, ὁ διείργων τὴν Σαπράν λεγο-
μένην λίμνην ἀπὸ τῆς Ναλάττης, σαδίων τετταράκοντα, καὶ
ποιῶν τὴν Ταυρικὴν καὶ Σκύδρικὴν λεγομένην χερρόβονησον· οἱ

308. δὲ τρισκοσίων ἐξήκουντα, τὸ πλάτος τοῦ ἴσθμοῦ φασιν. Ή δὲ Σαπρὰ λίμνη, σαδίων μὲν καὶ τετρακισχιλίων λέγεται· μέρος δὲ ἐσὶ τῆς Μαιώτιδος τὸ πρὸς δύσιν. συνεσόμωται γάρ αὐτῇ, σόματι μεγαλῷ. Εἶλόδης δὲ ἐσὶ σφέδρα, καὶ ράπτοις πλοίοις μόγις πλώμας· οἱ γάρ ἀνεμοὶ τὰ τενάγη ράδίως ἀνακαλύπτουσιν, εἴτα πολὺν πληροῦσιν, ὡς τὰ ἔλη τοῖς μείζοις σκάφεσιν οὐ περάσιμοι ἐσιν. Εἶχε δὲ ὁ κόλπος υησίδια τρία, καὶ προσβραχῆτια καὶ χοιραδῶδη ὀλέγα, κατὰ τὸν παράπλουν.

§. 2.

Ἐκπλέοντι δὲ, ἐν ἀριστερᾷ πολίχνῃ, καὶ Καλὸς λιμὴν Χερρόνησοις τῶν. Εὑκεῖται γάρ ἐπὶ τὴν μεσημβρίαν ὄπερα μεγαλη̄ κατὰ τὸν παράπλουν ἐφεξῆς, μέρος οὖσα τῆς ὅλης Χερρόνησου· ἐφ' ἣ ἰδρυται πόλις, Ἡρακλεωτῶν ἀποικος τῶν ἐν τῷ Πόντῳ, αὐτὸ τοῦτο καλουμένη Χερρόνησος, διέχουσα τοῦ Τύρα παράπλουν σαδίων τετρακισχιλίων τετρακοσίων· ἐν ᾧ τὸ τῆς Παρθένου ἱερὸν, δαιμονός τιος, ἦς ἐπώνυμος καὶ ἡ ὄπερα ἡ πρὸ τῆς πολεώς ἐσιν ἐν σαδίοις ἑκατὸν, καλουμένη Παρθένιον, ἔχον νεῶν τῆς δαιμονος καὶ ζόσιν. Μεταξὺ δὲ τῆς πόλεως καὶ τῆς ὄπερας λιμένες τρεῖς· εἰπέτεον δὲ παλαιά Χερρόνησος κατεσκαμένη, καὶ μετ' αὐτὴν, λιμὴν σενός ομος· καθ' δυ μαλισα οἱ Ταῦροι, Σκυδικὸν ἔθνος, τὰ λυγήρια συνίσαντο, τοῖς καταφεύγουσιν ἐπ' αὐτὸν ἐπιχειροῦντες· καλεῖται δὲ Συμβόλων λιμὴν. Οὗτος δὲ ποιεῖ πρὸς ἄλλου λιμένα, Κτενοῦντα καλούμενον, τετταράκοντα σαδίων ἴσθμον· οὗτος δὲ ἐσὶν ὁ ἴσθμος ὁ κλείων τὴν μικρὸν Χερρόνησου, ἦν ἐφαμεν τῆς μεγαλη̄ Χερρόνησου μέρος, ἔχουσαν ἐν αὐτῇ τὴν ὁμωνύμως λεγομένην πόλιν Χερρόνησον.

§. 3.

Αὕτη δὲ ἡ πρότερον αὐτόνομος πορθουμένη δὲ ὑπὸ τῶν

Βαρβάρων ἡ ναυτικάσθη προσάτην ἐλέσθαι Μεθριδάτην τὸν Εύ- 308. πάτορα, σρατηγῶντα ἐπὶ τοὺς ὑπὲρ τοῦ ἴσθμου μέχρι Βορυ- 309. οθένους βαρβάρους, καὶ τοῦ Ἀδρίου· ταῦτα δὲ ἦν ἐπὶ Θωμαίους παρασκευή. Ἐκεῖνος μὲν οὖν κατὰ ταῦτα τὰς ἐλπίδας, ἀσμενος πέμψας εἰς τὴν Χερρόνησον σρατιὸν, ἅμα πρὸς τε τοὺς Σκύθας ἐπολέμει, Σκιλούρον τε, καὶ τοὺς Σκιλούρους παῖδας τοὺς περὶ Παλάκιον· οὓς Ποσειδώνιος μὲν πεντήκοντά φησιν, Ἀπολλω- νίδης δὲ ὄγδοούκοντα· ἅμα δὲ τούτους τε ἔχειρώσατο βίᾳ, καὶ Βοσπόρου κατέστη κύριος παρ' ἐκόντος λαβὼν Παρισάδου τοῦ κατέχοντος. Ἐξ ἐκείνου δὴ τοῦ χρόνου τοῖς τοῦ Βοσπόρου δυνά- σαις ἡ τῶν Χερρονησιτῶν πόλις ὑπῆκοος μέχρι νῦν ἐστι. Τὸ δὲ ίσσον ὁ Κτενοῦς διέχει τῆς τε τῶν Χερρονησιτῶν πόλεως, καὶ τοῦ Συμβόλων λιμένος. Μετὰ δὲ τὸν τῶν Συμβόλων λιμένα τοῦτον μέχρι Θεοδοσίας πόλεως ἡ Ταυρικὴ παραλία, χιλίων που σαδίων τὸ μῆκος, τραχεῖα καὶ ὄρειν καὶ καταγίζουσα τοῖς βορείαις, ἰδρυται. Πρόκειται δὲ αὐτῆς ἄκρα πολὺ πρὸς τὸ πελάγος καὶ τὴν μεσοπριβίαν ἐκκειμένη κατὰ Παφλαγονίαν, καὶ Άμαρτιν πόλιν· καλεῖται δὲ Κριοῦ μέτωπον. Αντίκειται δὲ αὐτῇ τὸ τῶν Παφλαγόνων ἄκρωτήριον, ἡ Κάραμβις, τὸ διαιροῦν εἰς πελάγη δύο τὸν Εὔξεινον πόντον, τῷ ἐκατέρωθεν σφιγγόμενον πορθμῷ. Διέσηκε δὲ ἡ Κάραμβις τῆς μὲν τῶν Χερρονησιτῶν πόλεως σαδίους δισχιλίους καὶ πεντακοσίους· τοῦ δὲ Κριοῦ μετώπου, πολὺ ἐλάττους τὸν ἀριθμόν· συχνοὶ γοῦν τῶν δια- πλευσάντων τὸν πορθμὸν ἀμα φασὶν ἀμφοτέρας ιδεῖν τὰς ἄκρας ἐκατέρωθεν. Εὐ δὲ τῇ ὄρειν τῶν Ταύρων καὶ τὸ ὄρος ἐστὶν ὁ Τραπεζοῦς, ὅμωνυμον τῇ πόλει, τῇ περὶ τὴν Τιβαρηνίαν, καὶ τὴν Κολχίδα· καὶ ἄλλο δὲ ἐστὶν ὄρος Κιμμέριον κατὰ τὴν αὐτὴν ὄρειν τὸν, δυνατεύσαντων ποτὲ τῶν Κιμμερίων ἐν τῷ Βοσπόρῳ· καθό καὶ Κιμμερικὸς κόλπος καλεῖται τοῦ πορθμοῦ πᾶν, δὲ ἐπέχει τὸ σόμα τῆς Μαιώτιδος.

§. 4.

309. Μετὰ δὲ τὸν ὄρευὴν τὸν λεχθεῖσαν, ἡ Θεοδοσία κεῖται πόλις, πεδίου εὐγαιοῦ ἔχουσα, καὶ λιμένα ναυσὶ καὶ ἑκατὸν ἐπιτήδειον. Οὗτος δὲ ὅρος ἦν πρότερον τῆς τῶν Βοσπορανῶν καὶ Τάμρων γῆς. Καὶ ἡ ἔξης δ' ἐσὶν εὐγαιος χώρα μέχρι Παντικαπαίου τῆς μητροπόλεως τῶν Βοσπορανῶν, ἴδρυμένης ἐπὶ τῷ σόματι τῆς λίμνης τῆς Μαιώτιδος. Εἶς δὲ τὸ μεταξὺ τῆς Θεοδοσίας καὶ τοῦ Παντικαπαίου σάδιοι περὶ πεντακοσίους καὶ τρισκοντα· χώρα πᾶσα σιτοφόρος, κώμας ἔχουσα, καὶ πόλιν εὐλίμενον, τὸ Νυμφαῖον καλούμενον. Τὸ δὲ Παντικαπαιον λόφος ἐστὶ πάντη περιοικούμενος ἐν κύκλῳ σαδίων εἴκοσι· πρὸς ἓω δὲ ἔχει λιμένα, καὶ νεώρια, ὃσου τρισκοντα νεῶν ἔχει δὲ 310. καὶ ἀκρόπολιν. Κτίσμα δὲ ἐστὶ Μιλησίων. Εμοναρχεῖτο δὲ πολὺν χρόνον ὑπὸ δυνασῶν τῶν περὶ Λεύκωνα, καὶ Σάτυρον, καὶ Παιρισάδην, αὕτη τε καὶ αἱ πλησιόχωροι κατοικίαι πᾶσαι, αἱ περὶ τὸ σόμα τῆς Μαιώτιδος ἐκατέρωντεν, μέχρι Παιρισάδου, τοῦ Μιδριδάτη παραδόντος τὴν ἀρχήν. Εκαλοῦντο δὲ τύραννοι, καίπερ οἱ πλείους ἐπιεικεῖς γεγονότες, ἀρξάμενοι ἀπὸ Παιρισάδου καὶ Λεύκωνος. Παιρισάδης δὲ καὶ Θεός νενόμιζεν τούτῳ δὲ ὄμώνυμος καὶ ὁ ὑπάτος, ὃς οὐχ οἶδε τὸν σύντεχεν πρὸς τοὺς βαριβάρους, φόρου πραττομένους μεῖζω τοῦ πρότερου, Μιδριδάτη τῷ Εὐπάτορι παρέδωκε τὴν ἀρχήν· ἐξ ἐκείνου δὲ ἡ βασιλεία γεγένηται Ρωμαίοις ὑπήκοος. Τὸ μὲν οὖν πλέον αὐτῆς μέρος ἐσὶν ἐπὶ τῆς Εὐρώπης, μέρος δὲ τι καὶ ἐπὶ τῆς Ασίας.

§. 5.

Τὸ δὲ σόμα τῆς Μαιώτιδος καλεῖται μὲν Κιμμερικὸς Βόσπορος, ἀρχεται δὲ ἀπὸ μεῖζους πλάτους, ἀπὸ ἐβδομήκοντά που σαδίων· καὶ δὲ διαιρέουσαν ἐκ τῶν περὶ Παντικαπαιου τόπων,

εἰς τὴν ἐγγυτάτω πόλιν τῆς Ἀσίας, τὴν Φαναγορίαν· τελευτῇ 310.
 δ' εἰς πολὺ σενώτερον πορθμόν. Διαιρεῖ δ' ὁ σενωπός οὗτος
 τὴν Εὐρώπην ἀπὸ τῆς Ἀσίας, καὶ ὁ Τάναις ποταμὸς, κατ-
 αντικρὺ ρέων ἀπὸ τῶν ἄφριτων εἴς τε τὴν λίμνην, καὶ τὸ σύρμα
 αὐτῆς. Δύο δ' ἔχει τὰς εἰς τὴν λίμνην ἐκβολὰς διεχούσας ἀλ-
 λήλων δσου σαδίους ἔξηκοντα. Εἶτε δὲ καὶ πόλις ὅμωνυμος τῷ
 ποταμῷ, μέγιστου τῶν βαρβάρων ἐμπορεῖον, μετὰ τὸ Παντι-
 κάπαιον. Εὐ αριστερῷ δ' εἰσπλέοντι τὸν Κιμμερικὸν Βόσπορον,
 πολίχνιον ἔστι Μυρμήκιον ἐν εἴκοσι σαδίοις ἀπὸ τοῦ Παντικα-
 παίου. Τοῦ δὲ Μυρμηκίου διπλάσιον διέχει κώμη Παρθένιον·
 καθ' θιν σενώτατος ὁ εἴσπλους ἐσίν, δσου εἴκοσι σαδίων, ἔχων
 αντικειμένην ἐν τῇ Ἀσίᾳ κώμην, Ἀχαλειον καλουμένην. Εὐτεῦ-
 θεν δ' εὐθυπλοίᾳ μὲν ἐπὶ τὸν Τάναιν, καὶ τὴν κατὰ τὰς ἐκβο-
 λὰς νῆσον, σάδιοι δισχίλιοι διακόσιοι, μικρὸν δ' ὑπερβάλλει
 τοῦ αριθμοῦ τούτου πλέοντι παρὰ τὴν Ἀσίαν πλέον δ' ἡ τρι-
 πλάσιον, ἐν αριστερῷ πλέοντι μέχρι τοῦ Ταναϊδος, ἐν δὲ παρά-
 πλῳ καὶ ὁ ἰσθμὸς ἴδρυται. Οὗτος μὲν οὖν ὁ παράπλους ἔρημος
 πᾶς ὁ παρὰ τὴν Εὐρώπην ὁ δ' ἐν δεξιᾷ οὐκ ἔρημος. Οἱ δὲ
 σύμπας τῆς λίμνης κύκλος ἐννακισχιλίων ἴσορεῖται σαδίων. Ή
 δὲ μεγαλη Χερρόνησος τῇ Πελοποννήσῳ προσέστηκε καὶ τὸ συγχρα-
 καὶ τὸ μέγεθος. Εἶχουσι δ' αὐτὴν οἱ τοῦ Βοσπόρου δυνάσαι
 κεκακωμένην πᾶσαν ὑπὸ τῶν συνεχῶν πολέμων. Πρότερον δ'
 εἶχον ὀλίγην μὲν τὴν πρὸς τῷ σύρματι τῆς Μαιώτιδος, καὶ τῷ
 Παντικαπαίῳ μέχρι Θεοδοσίας τῶν Βοσπορίων τύραννος τὴν 311.
 δὲ πλείσην μέχρι τοῦ ἰσθμοῦ καὶ τοῦ κόλπου τοῦ Καρκινίτου,
 Σκυθικὸν ἔθνος, Ταῦροι. Καὶ ἐκαλεῖτο ἡ χώρα αὐτῇ πᾶσα,
 σχεδὸν δέ τι καὶ ἡ ἔξω τοῦ ἰσθμοῦ μέχρι Βορυσθένους, μικρὰ
 Σκυθία· διὸ δὲ τὸ πλῆθος τῶν ἐνθένδε περαιωυμένων τόν τε
 Τύραννον, καὶ τὸν Ἰσρον, καὶ ἐποικούντων τὴν γῆν, καὶ τούτης
 οὐκ ὀλίγη μικρὰ πρασπυγορεύση Σκυθία, τῶν Θρακῶν τὰ μὲν

313. τῇ βίᾳ συγχωρούντων, τὰ δὲ τῇ κακίᾳ τῆς χώρας· ἐλώδης γάρ
ἔσει καὶ πολλὴ αὐτῆς.

§. 6.

Τῆς δὲ χερρόνησου, πλὴν τῆς ὁρεωπῆς τῆς ἐπὶ Θαλάσσῃ μέχρι
Θεοδοσίας, ηγεᾶλη πεδιάς καὶ εὔγαιος ἔσει πᾶσα, σίτῳ δὲ
καὶ σφόδρᾳ εύτυχής τριάκοντα γοῦν ἀποδίδωσι, διὰ τοῦ τυ-
χόντος ὄρυκτου σχιζομένη. Φόρου τε ἑτέλουν, ὀκτωκαΐδεκα μι-
ριάδας μεδίμνων Μιδριδάτη· ταῦλαντα δὲ ἀργυρίου διακόσια,
σὺν τοῖς Ἀσιανοῖς χωρίοις τοῖς περὶ τὴν Σινδυκήν. Καν τοῖς
πρόσθεν χρόνοις ἐντεῦθεν τὸν τὰς σιτοπομπεῖς τοῖς Ἑλλησι,
καθάπερ ἐκ τῆς λίμνης αἱ ταριχεῖαι. Λεύκωνας δέ φασιν ἐκ τῆς
Θεοδοσίας Ἀθηναίοις πέμψαι μυριάδας μεδίμνων διακοσίας καὶ
δέκα. Οἱ δὲ αὐτοὶ οὗτοι καὶ Γεωργοὶ ἐκαλοῦντο ἴδιως, διὰ τὸ
τοὺς ὑπερκειμένους Νομάδας εἶναι, τρεφομένους κρέασιν, σκλ-
λοις τε καὶ ἵππείοις, ἵππειῷ δὲ καὶ τυρῷ, καὶ γαλακτὶ, καὶ
δέξυγαλακτὶ (τοῦτο δὲ καὶ δψημάς ἔσει αὐτοῖς κατασκευασθέν
πως). Διόπερ ὁ Ποιητὴς ἀπαυτας εἴρηκε τοὺς ταύτην Γαλακτο-
φάγους. Οἱ μὲν οὖν Νομάδες πολεμισαὶ μαζίλον εἰσιν, η ληγρικοὶ·
πολεμοῦσι δὲ ὑπὲρ τῶν φόρων. Ἐπιτρέψαντες γάρ ἔχειν τὴν γῆν
τοῖς ἐθέλουσι γεωργεῖν, ὅπτι ταύτης ἀγαπῶσι φόρους λαμβά-
νοντες τοὺς συντεταγμένους, μετρίους τινάς, οὐκ εἰς περιου-
σίαν, ἀλλ' εἰς τὰ ἐφήμερα καὶ τὰ ἀναγκαῖα τοῦ βίου· μὴ δι-
δόντων δὲ, αὐτοῖς πολεμοῦσιν. Οὕτω δὲ καὶ δικαίους ἄμα, καὶ
ἀδίοντος ὁ Ποιητὴς εἴρηκε τοὺς αὐτοὺς τούτους ἄνδρας· ἐπεὶ,
τῶν γε φόρων ἀπευτακτουμένων, οὐδὲ ἡνὶ καθίσαντο εἰς πόλεμον.
Οὐκ ἀπευτακτοῦσι δὲ, δινάμει πεποιθότες, ὥστε η ἀμύνασθαι
ῥιζῖως ἐπιόντας, η κωλύσαι τὴν ἔφοδον· καθάπερ Ἀσσανδρον
ποιῆσαι φησιν Ὑψηράτης, ἀποτειχίσαντα τὸν ισθμὸν τῆς Χερ-
ρονήσου, τὸν πρὸς τὴν Μαιώτιδι, τρισκοσίων ὄντα καὶ ἐξήκοντα

ταῦτα,

Ε.Υ.Π.Π. 2.2
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

σαδίων, ἐπισήσαντα πύργους καθ' ἔκαστον σάδιου δέκα. Οἱ δὲ 311. Γεωργοὶ ταῦτη μὲν, ἡμερώτεροί τε ἄμα καὶ πολιτικώτεροι νομίζονται εἶναι χρηματισταὶ δὲ ὄντες καὶ Σαλαττῆς ἀπτόμενοι, ληστηρίων οὐκ ἀπέχονται, οὐδὲ τῶν τοιούτων ἀδικῶν καὶ 312. πλεονεξίῶν.

§. 7.

Πρὸς δὲ τοῖς καταριθμηθεῖσι τόποις ἐν τῇ Χερρονήσῳ καὶ τὰ φρούρια ὑπῆρξεν, ἀ κατεσκεύασε Σχίλουρος καὶ οἱ παιδεῖς, οἵσπερ καὶ ὄρμητηρίοις ἔχρωντο πρὸς τοὺς Μιδριδάτου σρατηγοὺς, Παλάκιόν τε, καὶ Χαῖου, καὶ Νεάπολις· ἦν δὲ καὶ Εὐπατόριόν τι, κτίσαντος Διοφάντου, Μιδριδάτη σρατηγοῦντος. Εἰς δὲ ἄκρα διέχουσα τοῦ τῶν Χερρονησιτῶν τείχους, δσου πεντεκαίδεκα σαδίους, κόλπου ποιοῦσα εὔμεγέθη, νεύοντα πρὸς τὴν πόλιν τούτου δὲ ὑπέρκειται λιμνοθάλαττα, ἀλοπήγιον ἔχουσα· ἐνταῦθα δὲ καὶ ὁ Κτενοῦς ἦν. Ίν' οὖν ἀντέχοιεν οἱ βασιλικοὶ πολιορκούμενοι, τῇ τε ἄκρᾳ τῇ λεχθείσῃ φρουρᾷν ἐγκατέσησαν, τειχίσαντες τὸν τόπον, καὶ τὸ σύμβατον τοῦ κόλπου τὸ μέχρι τῆς πόλεως διέχωσαν, ὥσε πεζεύεσθαι ῥάδιώς, καὶ τρόπου τινὸς μίαν εἶναι πόλιν ἐξ ἀμφοῖν· ἐκ δὲ τούτου ῥάδου ἀπεκριούοντο τοὺς Σκύθας. Ἐπεὶ δὲ καὶ τῷ διατειχίσματι τοῦ ἴσθμοῦ τοῦ πρὸς τῷ Κτενοῦντι προσέβαλον, καὶ τὴν τάφρον ἐνέχουν καλάμῳ, τὸ μεδ' ἡμέραν γεφυρωθὲν μέρος, νύκτωρ ἐνεπίμπρασσαν οἱ βασιλικοὶ, καὶ ἀντεῖχον τέως, ἕως ἐπεκράτησαν. Καὶ νῦν ὑπὸ τοῖς τῶν Βοσπορανῶν βασιλεῦσιν, οὓς ἀν Ρωμαῖοι κατασήσωσιν, ἀπαντάς ἐσιν.

§. 8.

Ἴδιον δὲ τοῦ Σκυθικοῦ καὶ τοῦ Σαρματικοῦ παντὸς ἔθνους τὸ τοὺς ἵππους ἐκτέμνειν, εὐπειθείας χάριν· μικροὶ μὲν γάρ εἰσιν,

512. οἵεις δὲ σφόδρα καὶ μυστεῖται. Θῆραι δὲ εἰσὶν ἐν μὲν τοῖς
ὄρεσιν ἐλάφων καὶ συάγρων ἐν δὲ τοῖς πεδίοις, ὄναργρων καὶ
δορκαίδων. Ιδίου δέ τι καὶ τὸ αἰετὸν μὴ γίνεσθαι ἐν τοῖς τό-
ποις. Εἴς δὲ τῶν τετρακόδιων ὁ καλούμενος κόλος μεταξὺ ἐλάφου
καὶ κριοῦ τὸ μέγεθος, λευκὸς, ὁξύτερος τούτων τῷ δρόμῳ,
πώλων τοῖς ῥῶσιν εἰς τὸν κεφαλήν, εἰτ' ἐντεῦθεν εἰς ἡμέρας
ταμεύων πλείους, ὡς' ἐν τῇ ἀνθρῷ νέμεσθαι ῥάσθιας. Τοιαύτη
μὲν ἡ ἔκτὸς Ἰσρου πᾶσα, ἡ μεταξὺ τοῦ Ρήνου καὶ τοῦ Ταναϊ-
δος ποταμοῦ, μέχρι τῆς Ποντικῆς Ναλαττης καὶ τῆς Μαιώτιδος.

Κ Ε Φ. Ε.

§. I.

Λοιπὸν δὲ εἰς τὴς Εὐρώπης ἡ ἐντὸς τοῦ Ἰσρου καὶ τῆς
κύκλῳ Ναλαττης, ἀρξαμένη ἀπὸ τοῦ μυχοῦ τοῦ Αδριατικοῦ,
μέχρι τοῦ ἱεροῦ σόματος τοῦ Ἰσρου, ἐν ᾧ ἐστιν ἡ τε Ἑλλὰς καὶ
τὰ τῶν Μακεδόνων, καὶ τῶν Ἡπειρωτῶν ἔθνη, καὶ τὰ ὑπὲρ
513. τούτων πρὸς τὸν Ἰσρον καθίκοντα, καὶ πρὸς τὴν ἐφ' ἐκάτερα
Ναλατταν, τὴν τε Αδριατικὴν καὶ τὴν Ποντικήν πρὸς μὲν τὴν
Αδριατικὴν, τὰ Ἰλλυρικά πρὸς δὲ τὴν ἑτέραν μέχρι Προπον-
τίδος καὶ Ἐλλησπόντου, τὰ Θράκια, καὶ εἰ τινα τούτοις ἀναμέ-
μπται, Σκυδικά, ἡ Κελτικά. Δεῖ δὲ ἀπὸ τοῦ Ἰσρου τὴν ἀρχὴν
ποιήσασθαι, τὰ ἐφεξῆς λέγοντας τοῖς περιοδευθεῖσι τόποις·
ταῦτα δὲ εἰς τὰ συνεχῆ τῇ Ἰταλίᾳ τε καὶ ταῖς Ἀλπεσι, καὶ Γερ-
μανοῖς, καὶ Δάσκοις, καὶ Γέταις. Δίχα δὲ σὺ τις καὶ ταῦτα
διέλοι. Τρόπου γάρ τινα τῷ Ἰσρῷ παραλληλός εἶτι τάξει τε Ἰλλυ-
ρικά καὶ τὰ Παιονικά καὶ τὰ Θράκια ὄρη, μίαν πως γραμμὴν
ἀποτελοῦντα, διῆκουσσαν ἀπὸ τοῦ Αδρίου μέχρι πρὸς τὸν Πόν-
τον ἡς προσάρκτια μέν εἶτι μέρη τὰ μεταξὺ τοῦ Ἰσρου καὶ τῶν

όρῶν πρὸς νότου δ' ἡ τε Ἑλλὰς καὶ ἡ συνεχὴς βάρβαρος μέχρι 313.
τῆς δρεινῆς. Πρὸς μὲν οὖν τῷ Πόντῳ τὸ Αἶμον ἐστιν ὄρος,
μέγιστον τῶν ταύτης καὶ ὑψηλότατον, μέσην πως διαιροῦν τὸν
Θρακινόν, ἀφ' οὗ φησίν οἱ Πολύβιος, ἀμφοτέρας καθορᾶσθαι
τὰς θαλάττας, οὐκ ἀληθῆ λέγοντες καὶ γάρ τὸ διάσημα μέγα τὸ
πρὸς τὸν Αδρίαν, καὶ τὰ ἐπισκοποῦντα πολλά. Πρὸς δὲ τῷ Αἰδρίᾳ
πᾶσα ἡ Αρδία σχεδόν τι, μέση δὲ ἡ Παιονία, καὶ αὐτὴν πᾶσα
ὑψηλή. Εφ' ἔκατερα δὲ αὐτῆς ἐπὶ μὲν τὰ Θρακίας ἡ Ροδόπη,
ζμορον ὑψηλὸν ὄρος μετὰ τὸν Αἴμον, ἐπὶ δὲ θάτερα πρὸς
ἄρκτον τὰ Ἰλλυρικά, ἢ τε τῶν Αὐταριατῶν χώρα, καὶ ἡ Δαρ-
δανική. Λέγωμεν δή τὰ Ἰλλυρικά πρῶτα, συνάπτουτα τῷ τε
Ϊσρῳ, καὶ ταῖς Ἀλπεσιν, ἣ κεῖται μετάξυ τῆς Ἰταλίας καὶ τῆς
Γερμανίας, ἀρξάμενα ἀπὸ τῆς λίμνης τῆς κατὰ τοὺς Οὐνδε-
λικοὺς καὶ Ρωιτοὺς καὶ Ἐλουητίους.

§. 2.

Μέρος μὲν δῆ τι τῆς χώρας ταύτης ἡρήμωσαν οἱ Δάσκοι,
καταπολεμήσαντες Βοΐους καὶ Ταυρίσκους ἔθνη Κελτικά, τὰ
ὑπὸ Κριτασίρω, φάσκοντες εἶναι τὸν χώραν σφετέρου, καὶ-
περ ποταμοῦ διείργοντος τοῦ Μαρίσου, ρέοντος ἀπὸ τῶν ὄρῶν
ἐπὶ τὸν Ίσρον κατὰ τοὺς Σκορδίσκους καλουμένους Γαλάτας·
καὶ γάρ οὗτοι τοῖς Ἰλλυρικοῖς ἔθνεσι καὶ τοῖς Θρακίοις ὥκησαν
ἀναμίξ. Ἀλλ' ἐκείνους μὲν οἱ Δάσκοι κατέλυσαν, τούτοις δὲ καὶ
συμμάχοις ἔχρησαντο πολλάκις. Τὸ δὲ λοιπὸν ἔχουσι Πανυβνιοι
μέχρι Σεγεσικῆς καὶ Ίσρου πρὸς ἄρκτον καὶ ἐω· πρὸς δὲ τὰλλα
μέρη ἐπὶ πλέον διατείνουσιν. Ή δὲ Σεγεσικὴ πόλις ἐστὶ Πανυ-
νίων ἐν συμβολῇ ποταμῶν πλειόνων, ἀπόντων πλωτῶν, εὐφυεῖς
ὄρμητήριον τῷ πρὸς Δάσκους πολέμῳ ὑποπέπτωκε· γάρ ταῖς
Ἀλπεσιν· αἱ διατείνουσι μέχρι τῶν Ιαπόδων, Κελτικοῦ τε ἀμα
καὶ Ἰλλυρικοῦ ἔθνους. Εντεῦθεν δὲ καὶ ποταμοὶ ὄρουσι πολλοὶ,

514. καταφέροντες εἰς αὐτὴν τὸν τε ὄλλον καὶ τὸν ἐκ τῆς Ἰταλίας φόρτου. Εἰς γὰρ Ναύπορτον ἐξ Ἀκυληῆς ὑπερθεῖσι τὴν Ὁχραν εἰσὶ σάδιοι τριακόσιοι πεντήκοντα, εἰς τὸν αἱ ἀρμάμαξαι κατάγονται, τῶν Ταυρίσκων οὖσαν κατοικίαν· ἔνιοι δὲ φασι πεντακοσίους. Η δὲ Ὁχρα ταπεινότατον μέρος τῶν Ἀλπεών ἐστι τῶν διατείνουσῶν ἀπὸ τῆς Ραιτικῆς μέχρι Ιαπόδων· ἐντεῦθεν δὲ ἐξαιρεται τὰ ὅρη πᾶλιν ἐν τοῖς Ιάποσι, καὶ καλεῖται Ἀλβια. Όμοιώς δὲ καὶ ἐκ Τεργεσῶν, κώμης Καρυκῆς, ὑπέρθεσίς ἐστι διὰ τῆς Ὁχρας εἰς ἔλος Λούγεον καλούμενον. Πλησίον δὲ τοῦ Ναυπόρτου ποταμός ἐστι Καρκόρας, ὁ δεχόμενος τὰ φορτία. Οὗτος μὲν οὖν εἰς τὸν Σάρον ἐμβαλλει, ἐκεῖνος δὲ εἰς τὸν Δράσαν· ὁ δὲ εἰς τὸν Νόαρον, κατὰ τὴν Σεγεσικήν. ἐντεῦθεν δὲ ἥδη ὁ Νόαρος πλωτὸς προσλαβῶν τὸν διὰ τῶν Ιαπόδων ρέοντα ἐκ τοῦ Λαζίου ὅρους Κόλαπιν, συμβαλλει τῷ Δανουβίῳ κατὰ τοὺς Σκορδίσκους. Οἱ δὲ πλοῦς τὰ πολλὰ τοῖς ποταμοῖς ἐπὶ τὰς ἄρκτους ἐστῶν ὁδὸς [δὲ] ἀπὸ Τεργεσῶν ἐπὶ τὸν Δανουβίον σαδίων ἦσον χιλίων καὶ διακοσίων. Ἐγγὺς δὲ τῆς Σεγεσικῆς ἐστι καὶ ἡ Σισκία φρουρίου, καὶ Σίρμιον, ἐν ὅδῳ κείμενα τῇ εἰς Ἰταλίαν.

§. 3.

Ἐδυη δὲ εἰς τῶν Παννονίων Βρεύκοι, καὶ Ἀνδιέγητοι, καὶ Διτίωνες, καὶ Πειροῦσαι, καὶ Μαζαῖοι, καὶ Δαισιτιάται, ὃν Βάτων ἡγεμὼν ἦν, καὶ ὅλα ἀσημότερα συσήματα μικρὰ, δὲ διατείνει μέχρι κοιταὶ Δαλματίας, σχεδὸν δέ τι καὶ Ἀρδιαίων, ιόντι πρὸς νότου. Απασα [δὲ] ἡ ἀπὸ τοῦ μυχοῦ τοῦ Αδρίου παρήκουσα, ὁρεωή, μέχρι τοῦ Ριζονικοῦ κόλπου καὶ τῆς Ἀρδιαίων γῆς, μεταξὺ πίπτουσα τῆς τε Θαλάσσης καὶ τῶν Παννονίων ἐθυῶν. Σχεδὸν δέ τι καὶ ἐντεῦθεν ποιητέου τὴν ἀρχὴν τῆς συνεχοῦς περιοδείας, ἀναλαβοῦσι μικρὰ τῶν λεγεντῶν πρότερον. Ἐφαμεν δὲ ἐν τῇ περιοδείᾳ τῆς Ἰταλίας Ἰτρους εἶναι πρώτους τῆς

Ιλλυρικῆς παραλίας, συνεχεῖς τῇ Ἰταλίᾳ, καὶ τοῖς Κάρυοις 314.
καὶ διότι μέχρι Πόλας, Ἰσρικῆς πόλεως, προήγαγον οἱ γῦν
πηγεμόνες τοὺς τῆς Ἰταλίας ὄρους. Οὗτοι μὲν οὖν περὶ ὀκτακο-
σίους σαδίους εἰσὶν ἀπὸ τοῦ μυχοῦ. Τοσοῦται δὲ εἰσὶ καὶ ἀπὸ
τῆς ἄκρας τῶν πρὸ τῆς Πόλας ἐπὶ Ἀγκῶνα ἐν δεξιᾷ ἔχοντες τὴν
Ἐνετικήν. Ό δὲ πᾶς Ἰσρικὸς παράπλους χιλίων τριακοσίων.

§. 4.

Ἐξῆς δὲ ἐξὶν ὁ Ἰαποδικὸς παράπλους χιλίων σαδίων· ἴδρυν-
ται γὰρ οἱ Ἰαποδες ἐπὶ τῷ Ἀλβίῳ ὄρει, τελευταίῳ τῶν Ἀλπεων
ὄντες, ὑψηλῷ σφύρῳ, τῇ μὲν ἐπὶ τοὺς Ηπαννουνίους. καὶ τὸν
Ἴσρον καθήκοντες, τῇ δὲ ἐπὶ τὸν Ἀδρίαν, ἀρειμάνιοι μὲν, ἐκ-
πεπονημένοις δὲ ὑπὸ τοῦ Σεβαστοῦ Καίσαρος τελέως. Πόλεις
δὲ αὐτῶν Μέτουλον, Ἀρούπεινον, Μονήτιον, Οὐένδων· λυπρά
δὲ τὰ χωρία, *καὶ* ζειῷ καὶ κέγχρῳ τὰ πολλὰ τραφομένων. 315.
Ο δὲ ὀπλισμὸς Κελτικὸς· κατάσικτοι δὲ ὅμοιώς τοῖς ἄλλοις
Ιλλυριοῖς καὶ Θραξί. Μετὰ δὲ τὸν τῶν Ἰαπόδων ὁ Λιβυρυνικὸς
παράπλους ἐστι, μείζων τοῦ προτέρου σαδίοις πεντακοσίοις...
Ἐν δὲ τῷ παράπλῳ ποταμὸς, φορτίοις σανάπλουν ἔχων μέγρι
Δαλματέων, καὶ Σκαρδῶν Λιβυρνὴ πόλεις.

§. 5.

Παρ' ὅλην δὲ τὴν εἶπον παραλίαν, νῆσοι μὲν αἱ Ἀψύρτιδες,
περὶ δὲς ἡ Μήδεια λέγεται διαφθεῖραι τὸν ἀδελφὸν Ἀψυρτον
διώκοντα αὐτὴν. Ἐπειτα ἡ Κυρωτικὴ κατὰ τοὺς Ἰαποδας· εἰς
αἱ Λιβυριδες περὶ τετταράκοντα τὸν ἀριθμὸν· εἴτ' ἄλλαι νῆ-
σοι, γυωριμώταται δὲ Ἰσσα, Τραγούριον, Ἰσσέων κτίσμα, Φά-
ρος, ἡ πρότερον Πάρος, Παρίων κτίσμα· ἐξ ἣς Δημήτριος ἡ
Φάριος.

§. 6.

315. Εἶπετα ἡ τῶν Δαλματέων παραλία, καὶ τὸ ἐπίνειον αὐτῶν Σαλῶν. Εἶτε δὲ τῶν πολὺν χρόνου πολεμησάντων πρὸς Ῥωμαίους τὸ ἔθνος τοῦτον κατοικίας δὲ ἔσχεν αἰξιολόγους εἰς πεντήκοντα, ὧν τινας καὶ πόλεις, Σαλωνάς τε καὶ Πριάμωνα καὶ Νειάνην καὶ Σενώτιον, τό τε νέον καὶ τὸ παλαιόν, ὃς ἐνέπρησεν δὲ Σεβαστός. Εἶτε δὲ καὶ Αὐδήτριον ἐρυμνὸν χωρίον. Δαλμιον δέ, μεγάλη πόλις, ἡς ἐπώνυμον τὸ ἔθνος· μικρὸν δὲ ἐποίησε Νασικᾶς, καὶ τὸ πεδίον μηλόβοτον, διὰ τὴν πλεονεξίαν τῶν ἀνθρώπων. Ιδίου δὲ τῶν Δαλματέων τὸ διὰ ὄκταετηρίδος χώρας ἀναδρομὸν ποιεῖσθαι· τὸ δὲ μὴ χαρτίσθαι νομίσματι, πρὸς μὲν τοὺς ἐν τῇ παραλίᾳ ταύτῃ ἴδιουν πρὸς ἄλλους δὲ τῶν βαρβάρων πολλοὺς καὶ οὐνόν. Αρδιον δὲ ὅρος ἐστι, μέσην τέμνου τὴν Δαλματικὴν, τὸν μὲν ἐπιθαλάττιον, τὸν δὲ ἐπὶ θάτερα. Εἴθ' δὲ Νάρων ποταμὸς, καὶ οἱ περὶ αὐτὸν Δαόριζοι, καὶ Αρδιαῖοι, καὶ Πληραῖοι, ὧν τοῖς μὲν πλησιάζει νῆσος ἡ Μέλαινα Κόρκυρα καλουμένη, καὶ πόλις, Κυιδίων κτίσμα· τοῖς δὲ Λρδιαίοις ἡ Φάρος, Πάρος λεγομένη πρότερον. Παρίων γάρ ἐστι κτίσμα.

§. 7.

Οὐαρδαίους δὲ οἱ ὕσερον ἐκάλεσσαν τοὺς Αρδιαίους· ἀπέώσαν δὲ αὐτοὺς εἰς τὴν μεσογαίαν ἀπὸ τῆς Θαλάττης Ῥωμαῖοι, λυμανομένους αὐτὴν διὰ τῶν λητηρίων, καὶ ἡνάγκασσαν γεωργεῖν. Τραχεῖα δὲ ἡ χώρα καὶ λυπρά, καὶ οὐ γεωργῶν ἀνθρώπων· ὥστε ἐξέφθασι τελέως, μικροῦ δὲ καὶ ἐκλελοιπε. Τοῦτο δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ἔθνεσι τοῖς ταύτῃ συνέβη· οἱ γὰρ πλεῖστον δυνάμενοι πρότερον τελέως ἐταπεινώθησαν καὶ ἐξέλιπον, Γαλατῶν μὲν Βόιοι καὶ Σκορδίσκοι, Πλλυριῶν δὲ Αὐταριᾶται καὶ Αρδιαῖοι καὶ 316. Δαρδάνιοι, Θράκων δὲ Τριβαλλοί, ὑπ' αἰλυθίων μὲν ἐξ ἀρχῆς,

νιστερού δὲ ὑπὸ Μακεδόνων καὶ Ῥωμαίων ἐκπολεμούμενοι. 316.

§. 8.

Μετὰ δὲ οὗν τὴν ἄρδιαιών καὶ Πληραιών παραλίαν,
οἱ Ῥιζαίων κόλπος εῖσι, καὶ Ῥιζων πόλις, καὶ ἄλλα πολέμηνα,
καὶ Δρελων ποταμὸς, ἀνάτιλουν ἔχων πρὸς ἕω μέχρι τῆς Δαρ-
δανικῆς· οὐ συνάπτει τοῖς Μακεδονικοῖς ἔθνεσι καὶ τοῖς Παιονι-
κοῖς πρὸς μεσημβρίαν, καθάπερ καὶ οἱ Αὐταριάται καὶ Δασσα-
ρίτιοι, ἄλλοι κατ’ ἄλλα μέρη συνεχεῖς ἄλληλοις ὄντες καὶ τοῖς
Δαρδανιαταῖς. Τῶν δὲ Δαρδανιατῶν εἰσὶ καὶ οἱ Γαλαϊδριοι, παρ’
οὶς πόλις ἀρχαίσι· καὶ οἱ Θουνάται, Μαΐδοις, ἔθνει Θρακίῳ,
πρὸς ἕω συνάπτοντες. Ἀγριοι δὲ ὄντες οἱ Δαρδανιοι τελέως,
ῶσθ’ ὑπὸ ταῖς κοπρίαις ὅρύξαντες σπήλαια, ἐνταῦθα [τὰς] διαίτας
ποιεῖσθαι, μουσικῆς δὲ ὅμως ἐπεμελήθησαν, μουσικοῖς ὅσιοι χρώ-
μενοι καὶ αὐλοῖς καὶ τοῖς ἐντατοῖς ὄργανοις. Οὗτοι μὲν οὖν ἐν
τῇ μεσογαίᾳ· μητσινησόμενα δὲ αὐτῶν καὶ ὑπερον.

§. 9.

Μετὰ δὲ τὸν Ῥιζονικὸν κόλπον, Λισσός ἐστι πόλις, καὶ Ἀκρο-
λισσος, καὶ Ἐπίδαμνος Κορκυραίων κτίσμα, η νῦν Δυρράχιον
όμωνύμως τῇ χερρόνησῷ λεγομένῃ, ἐφ’ ἣς ἴδρυται. Εἴθ’ δὲ
Ἄψος πεταμὸς, καὶ δὲ Ἄωος, ἐφ’ ᾧ Ἀπολλωνία πόλις εύνομω-
τάτη, κτίσμα Κορινθίων καὶ Κορκυραίων, τοῦ ποταμοῦ μὲν
ἀπέχουσα σαδίους δέκα, τῆς Ναλάττης δὲ ἐξήκοντα. Τὸν δὲ
Ἄωον Αἴαντα καλεῖ Ἐκαταῖος, καί φησιν, ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ τόπου,
τοῦ περὶ Λάσκρου, μᾶλλον δὲ τοῦ αὐτοῦ μυχοῦ, τόν τε Ἰνοχού
ρεῖν εἰς Ἀργος πρὸς νότου, καὶ τὸν Αἴαντα πρὸς ἐσπέραν εἰς
τὸν Ἀδρίαν. Ἐν δὲ τῇ χώρᾳ τῶν Ἀπολλωνιατῶν καλεῖται τε
Νυμφαῖον πέτρα δὲ εἰς πῦρ ἀναδιδοῦσα· ὑπ’ αὐτῇ δὲ κρῆναι
ρέουσι χιλιαροῦ, καὶ ἀσφαλτου, τηκομένης, ὡς εἰκὸς, τῆς βώ-

316. λου τῆς ἀσφαλτίτιδος· μέταλλον δὲ αὐτῆς ἐξι πλησίον ἐπὶ λόφου· τὸ δὲ ἐκτυγχέν ἐκπληροῦται πάλιν τῷ χρόνῳ, τῆς ἐγχωνυμένης εἰς τὰ ὄρύγματα γῆς μεταβαλλούσης εἰς ἀσφαλτον, ὃς φησι Ποσειδώνιος. Λέγει δὲ ἐκεῖνος καὶ τὴν ἀμπελῖτιν γῆν ἀσφαλτώδη, τὴν ἐν Σελευκείᾳ τῇ Πιερίᾳ μεταλλευομένην, σκοτεινής φειριώσης ἀμπελού· χριτθεῖσαν γάρ μετ' ἥλαιου, φειρεῖν τὸ Νηρίον, πρὶν ἐπὶ τοὺς βλασοὺς [ἀπὸ] τῆς ρίζης ὀναδῆναι· τοιαύτην δὲ εὑρεθῆναι καὶ ἐν Ρόδῳ, πρυτανεύοντος αὐτοῦ, πλείονος δὲ ἥλαιου δεῖσθαι. Μετὰ δὲ Ἀπολλωνίου Βυλλιακὴ καὶ Ωρωκόν, καὶ τὸ ἐπίνειον αὐτοῦ ὁ Πάνυρμος, καὶ τὰ Κεραύνια ὄρη, ἢ ἀργὴ τοῦ σόματος τοῦ Ἰονίου κόλπου καὶ τοῦ Ἀδρίου.

§. 10.

317. Τὸ μὲν οὖν σόμα κοινὸν ἀμφοῖν ἐξι· διαφέρει δὲ ὁ Ἰόνιος, διότι τοῦ πρώτου μέρους τῆς Θαλάσσης ταύτης ὄνομα τοῦτο ἐσὶν, ὁ δὲ Ἀδρίας τῆς ἐντὸς μέχρι τοῦ μυχοῦ, νυνὶ δὲ καὶ τῆς συμπάσης. Φησὶ δὲ ὁ Θεόπομπος τῶν ὀνομάτων τὸ μὲν ἔκειν απὸ ἀνδρὸς ἡγησαμένου τῶν τόπων, ἐξ Ἰσσος τὸ γένος τὸν Ἀδρίαν δὲ ποταμοῦ ἐπώνυμον γεγονέναι. Στάδιοι δὲ ἀπὸ τῶν Λιβυριῶν ἐπὶ τὰ Κεραύνια μικρῷ πλείους, ἢ δισχίλιοι. Θεόπομπος δὲ τὸν πάντα ἀπὸ τοῦ μυχοῦ πλοῦν ἡμερῶν ἐξ εἴρηκε πεζῇ δὲ τὸ μῆκος τῆς Ἰλλυρίδος καὶ τριάκοντα· πλεονάζειν δέ μοι δοκεῖ. Καὶ ἄλλα δὲ οὐ πιστὰ λέγει· τό τε συντετρῆσθαι τὰ πελάγη, ἀπὸ τοῦ εὐρίσκεοθαι κέραμου [τόν] τε Χῖον καὶ Θάσιον ἐν τῷ Νάρων· καὶ τὸ ἀμφω κατοπτεύεσθαι τὰ πελάγη ἀπὸ τινος ὄρους, καὶ τῶν νῆσων τῶν Λιβυριῶν τὴν Θέσιν, ὥστε κύκλου ἔχειν καὶ πεντακοσίων σαρίων, καὶ τὸ τὸν Ἰσρόν ἐνὶ τῶν σομάτων εἰς τὸν Ἀδρίαν ἐμβάλλειν. Τοιαῦτα δὲ καὶ τοῦ Ἐρατοσθένους ἔνια παρακρούσματά ἐξι λαοδογυμνικά, καθάπερ

Πολύβιός φησι, καὶ περὶ αὐτοῦ καὶ περὶ τῶν ὄλλων λέγων συγ- 317.
γραφέων.

§. 11.

Τὸν μὲν οὖν παράπλουν ἀπαντα τὸν Ἰλλυρικὸν σφόδρα
εὐλίμενον εἶναι συμβαίνει, καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς συνεχοῦς ἡπίόνος,
καὶ ἐκ τῶν πλησίου νήσων, ὑπεγνωτίως τῷ Ἰταλικῷ τῷ ἀντι-
κείμενῳ, ἀλιμένῳ ὅντι. Ἀλεεῖνοι δὲ καὶ χρησόκαρποι ὄμοιως
ἐλαιόφυτοι γάρ καὶ εὐάμπελοι, πλὴν εἴ πού τι σπάνιον ἐκτετρά-
χυνται τελέως. Τοιαύτη δ' αὕσα ὠλυγωρεῖτο πρότερον ἡ Ἰλλυ-
ρικὴ παραλία· τάχα μὲν καὶ κατ' ἀγνοιαν τῆς ἀρετῆς, τὸ μέντοι
πλέον διὰ τὴν ἀγριότητα τῶν ἀνθρώπων καὶ τὸ λητρικὸν ἔθος.
Ἡ δ' ὑπερκειμένη ταύτης πᾶσα δρεινή καὶ ψυχρή καὶ νιφο-
βόλος ἐστί· ἡ δὲ προσάρκτιος καὶ μᾶλλον ὥστε καὶ τῶν ἀμ-
πέλων σπάνιν εἶναι καὶ ἐν ταῖς ὑψώσεσι, καὶ ἐν τοῖς ἐπιπεδω-
τέροις. Ὁροπέδια δ' ἐστὶ ταῦτα, ἢ κατέχουσιν οἱ Πακινόνιοι,
πρὸς οὗτον μὲν μέχρι Δαλματέων καὶ Ἀρδιαίων διατείνοντα,
πρὸς ἄρκτον δὲ ἐπὶ τὸν Ἱσρον τελευτῶντα, πρὸς ἕω δὲ Σκορ-
δίσκοις συνάπτοντα... τῇ δὲ, παρὰ τὰ ὅρη τῶν Μακεδόνων καὶ
Θρακῶν.

§. 12.

Αὐταριᾶται μὲν οὖν τὸ μέγιστον καὶ ἄριστον τῶν Ἰλλυριῶν
ἔθνος ὑπῆρξεν· δι πρότερον μὲν πρὸς Ἀρδιαίους συνεχῶς ἐπο-
λέμει περὶ ἀλῶν, ἐν μενορίοις πηγυνυμένων ἐξ ὕδατος ῥέοντος
ὑπὸ ἀγκει τινὶ τοῦ ἔστρος· ἀρυσαμένοις γάρ καὶ ἀποθεῖσιν ἡμέρας
πέντε ἐξεπήγνυντο οἱ ἄλες. Συνέκειτο δὲ παρὰ μέρος χρῆσθαι
τῷ ἀλοπηγίῳ· παραβαίνοντες δὲ τὰ συγκείμενα ἐπολέμουν· κατα- 318.
τρεψάμενοι δέ ποτε οἱ Αὐταριᾶται Τριβαλλοὺς ἀπὸ Ἀγριστῶν
μέχρι τοῦ Ἱσρον καθήκοντας ἡμέρῶν πεντεκαίδεκα ὅδὸν, ἐπῆρξαν

318. καὶ τῶν ἄλλων Θρᾳκῶν τε καὶ Ἰλλυριῶν κατελύθησαν δὲ
ὑπὸ Σκορδίσκων πρότερον, ὕσερον δὲ ὑπὸ Ῥωμαίων, οἱ καὶ
τοὺς Σκορδίσκους αὐτοὺς κατεπολέμησαν πολὺν χρόνον ἴσχυ-
σαντας.

§. 13.

Ωχησαν δὲ οὗτοι παρὰ τὸν Ἰσρον, διηρημένοι δίχα, οἱ μὲν
μεγάλοι Σκορδίσκοι καλούμενοι, οἱ δὲ μικροί οἱ μὲν μεταξὺ^{τομένων} ποταμῶν οἰκοῦντες, ἐμβαλλόντων εἰς τὸν Ἰσρον, τοῦ τε
Νοσφού τοῦ παρὰ τὴν Σεγεσικὴν ρέοντος, καὶ τοῦ Μάρτου
(τινὲς δὲ Μάργου φασίν)· οἱ δὲ μικροί τούτου πέραν, συνάπτοντες
Τριβαλλοῖς καὶ **Μυσοῖς**. Εἶχον δὲ καὶ τῶν νήσων τινὰς οἱ Σκορ-
δίσκοι· ἐπὶ τοσοῦτον δὲ ηὔξηθησαν, ὅπερες καὶ μέχρι τῶν Ἰλλυρι-
κῶν καὶ τῶν Παιονικῶν καὶ τῶν Θρᾳκῶν προηλθον ὄρῶν·
κατέσχουν οὖν καὶ τὰς νήσους τὰς ἐν τῷ Ἰσρῷ τὰς πλείους·
ἥσαν δὲ καὶ πόλεις αὐτοῖς Ἐόρτα καὶ Καπέδουνον. Μετὰ δὲ τὴν
τῶν Σκορδίσκων χώραν, παρὰ μὲν τὸν Ἰσρον ἡ τῶν Τριβαλλῶν
καὶ Μυσῶν ἔστιν, ὃν ἐμνήσθημεν πρότερον, καὶ τὰς ἐλητὰς τῆς
μικρᾶς καλουμένης Σκυθίας, τῆς ἐντὸς Ἰσρού καὶ τούτων ἐμνή-
σθημεν. Τὸ περικοῦσι δὲ οὗτοί τε καὶ Κρόβιζοι, καὶ οἱ Τρω-
γλοδύται λεγόμενοι, τῶν περὶ Καλλατων καὶ Τόμων καὶ Ἰσρού
τόπων. Εἴτ' οἱ περὶ τὸν Αἴμου, καὶ οἱ ὑπὸ αὐτῷ οἰκοῦντες
μέχρι τοῦ Πόντου, Κόραλλοι καὶ Βέσσοι, καὶ Μαίδων τινὲς
καὶ Δαυθηλητῶν. Πάντα μὲν οὖν ταῦτα ληγραιώτατα ἔστιν.
Βέσσοι δὲ ὑπὲρ τὸ πλέον τοῦ ὄρους νέμονται τοῦ Αἵμου, καὶ
ἀπὸ τῶν ληγειῶν Ληγαὶ προσαγορεύονται, καλυβῖται τινες καὶ
λυπρόβιοι, συνάπτοντες τῇ τε Ῥοδόπῃ καὶ τοῖς Παίοσι, καὶ τῶν
Ἰλλυριῶν τοῖς τε Αὐταριάταις, καὶ τοῖς Δαρδανίοις. Μεταξὺ δὲ
τούτων τε καὶ τῶν Ἀρδαίων, οἱ Δασσαρήται εἰσι καὶ Υβριῶνες,
καὶ ἄλλα ἄσημα ἔστιν, ἀπέπορθουν οἱ Σκορδίσκοι, μέχρις ἡρή-

μωσαν τὸν χώραν, καὶ δρυμῶν ἀβότων ἐφ' ἡμέρας πλείους 318. ἐποίησαν μετήν.

ΚΕΦ. Σ.

§. I.

Λοιπὴ δὲ τῆς μεταξὺ Ἰεροῦ καὶ τῶν ὄρῶν τῶν ἐφ' ἑκάτερα τῆς Πατονίας, ἢ Ποντικὴ παραλία, ἢ ἀπὸ τοῦ Ἱεροῦ σόματος τοῦ Ἰεροῦ μέχρι τῆς περὶ τὸν Αἶμον ὁρεωνῆς, καὶ μέχρι τοῦ σόματος τοῦ κατὰ Βυζάντιον. Καθάπερ δὲ, τὴν Ἰλλυρικὴν παραλίαν ἐπιόντες, μέχρι τῶν Κεραυνίων ὄρῶν προῦβημεν, εὗταί της Ἰλλυρικῆς πιπτόντων ὁρεωνῆς, ἔχόντων δέ τι οἰκεῖον πέρας, τὰ μεσόγαια δὲ ἔθνη τούτοις ἀφωρίσμεθα, νομίζοντες σημειωδεῖρας ἔσεσθαι τὰς τοιαύτας περγυραφὰς, καὶ πρὸς τὰ νῦν καὶ πρὸς τὰ ὅτερον οὕτω κάντανθα ἡ παραλία, κακὸν ὑπερπίπτη τὴν ὁρεωνὴν γραμμὴν, διμως εἰς οἰκεῖον τι πέρας τελευτῆσει, τὸ τοῦ Πόντου σόμα, καὶ πρὸς τὰ νῦν καὶ πρὸς τὰ ἐφεξῆς. 319. Εἰσιν οὖν ἀπὸ τοῦ Ἱεροῦ σόματος τοῦ Ἰεροῦ, ἐν δεξιᾷ ἔχοντες τὴν συνεχῆ παραλίαν, Ἰερος πολίχνιον ἐν πεντακοσίοις σαδίοις, Μιλησίων κτίσμα εἶτα Τόμις, ἔτερον πολίχνιον ἐν διακοσίοις πεντήκοντα σαδίοις· εἶτα πόλις Καλλατεις ἐν διακοσίοις δύοδεκάκοντα, Ἡρακλεωτῶν ἀποικος· εἶτ' Ἀπολλωνία, ἐν χιλίοις τριακοσίοις σαδίοις, ἀποικος Μιλησίων, τὸ πλέον τοῦ κτίσματος ἴδρυμένον ἔχοντα ἐν υησίῳ τινὶ, διπου Ἱερὸν τοῦ Ἀπολλωνος· εἴς οὖν Μάρκος Λεύκολλος, τὸν κολοσσὸν ἦρε, καὶ ἀνέθηκεν ἐν τῷ Καπετωλίῳ τὸν τοῦ Ἀπολλωνος, Καλάμιδος ἔργον. Ἐν τῷ μεταξὺ δὲ διατήματι τῷ ἀπὸ Καλλάτιδος εἰς Ἀπολλωνίου, Βιζώνη τέ εἶσιν, ἃς κατεπόθη πολὺ μέρος ὑπὸ σεισμῶν, καὶ Κρουνοί, καὶ Ὄδησσος Μιλησίων ἀποικος, καὶ Ναύλοχος Μεσημβριανῶν πολίχνιον. Εἶτα τὸ Αἶμον ὄρος μέχρι τῆς δεῦρο